

Террористік тұрғыдан осал метрополитен объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Көлік министрінің 2026 жылғы 16 наурыздағы № 68 бұйрығы.
Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2026 жылғы 17 наурызда № 38161 болып тіркелді

"Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 10-2-бабының 1-тармағына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған Террористік тұрғыдан осал метрополитен объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Көлік министрлігінің Теміржол және су көлігі комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты ресми түрде жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Көлік министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Көлік вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Қазақстан Республикасының
Көлік министрі*

Н. Сауранбаев

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік күзет қызметі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Ұлттық қауіпсіздік комитеті

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрлігі

Қазақстан Республикасының
Көлік министрі 2026 жылғы
16 наурыздағы № 68
Бұйрықпен бекітілген

Террористік тұрғыдан осал метрополитен объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Террористік тұрғыдан осал метрополитен объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) "Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 10-2-бабының 1-тармағына сәйкес әзірленген және террористік тұрғыдан осал метрополитен объектілерін терроризмге қарсы қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларын ұйымдастыру мен жүзеге асыруды егжей-тегжейлі сипаттайды.

2. Осы Нұсқаулық Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 сәуірдегі № 234 қаулысымен бекітілген Объектілерді террористік тұрғыдан осал объектілерге жатқызу қағидалары мен өлшемшарттарына сәйкес террористік тұрғыдан осал объектілерге жатқызылған метрополитен объектілеріне (бұдан әрі – объект) қолданылады.

3. Осы Нұсқаулық объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу кезінде, сондай-ақ объектінің терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін зерделеу, тексеру және бағалау кезінде қолдануға арналған.

Объектінің басшысы объектінің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз ететін адам (адамдарды) тағайындайды.

Нұсқаулық объектінің қорғалуын қамтамасыз етудің, оның ішінде күзетті ұйымдастырудың, өткізу және объектішілік режимдерді жүзеге асырудың, сондай-ақ тиісті құжаттаманы жүргізудің жалпы тәсілдерін нақтылайды.

4. Объектіні пайдалану кезінде Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 6 мамырдағы № 305 қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптардың (бұдан әрі – Талаптар), сондай-ақ осы Нұсқаулықтың сақталуын қамтамасыз етіледі.

5. Осы Нұсқаулықта мынадай негізгі ұғымдар мен қысқартулар пайдаланылады:

1) алғашқы ден қою шаралары – терроризм актісінің қатері немесе жасалғаны туралы уәкілетті мемлекеттік органдарды уақтылы хабардар етуге бағытталған, объект персоналы және күзет қызметі субъектісінің қызметкерлері қабылдайтын бірінші кезектегі іс-шаралардың, сондай-ақ терроризм актісінің ықтимал салдарын барынша азайту және жою (шұғыл (алғашқы) ден қою күштерінің алғашқы және тергеу әрекеттерін жүзеге асыруына көмек көрсету, зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету, эвакуациялау және басқалары) жөніндегі іс-қимылдардың кешені;

2) бақылау-өткізу пункті – адамдарды және көлік құралдарын бақылауды, өткізуді, тексеріп қарауды қамтамасыз етуге арналған арнайы жабдықталған орын;

3) бейнебақылау жүйесі – бейнебақылау камераларының, деректерді беру желілерінің, бағдарламалық және техникалық құралдардың және бейнежазбаларды

сақтау құралдарының, сондай-ақ өзара ақпарат алмасуды жүзеге асыратын бағдарламалық және (немесе) техникалық басқару құралдарының жиынтығы;

4) кіруді бақылау және басқару жүйесі – кіруді бақылауға, объектіге және (немесе) оның жекелеген аймақтарына персонал мен келушілердің кіру және (немесе) шығу құқықтарын шектеуге, ақпаратты жинауға және сақтауға арналған, техникалық жағынан үйлесімді аппараттық құралдардың және (немесе) бағдарламалық қамтылымның жиынтығы;

5) күзетілетін аймақ (учаске) – күзетілетін аумақ, сондай-ақ объектіде бөлінген аймақтар (учаскелер), ғимараттардың (құрылыстар мен құрылыс ғимараттарының) бөліктері, үй-жайлар және олардың құрылымдық элементтері;

6) күзет қызметі субъектілері – метрополитеннің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шарт жасасқан жеке күзет ұйымдары;

7) хабардар ету жүйесі – террористік тұрғыдан осал объектідегі адамдарды төтенше жағдайлар (авария, өрт, дүлей апат, шабуыл, террористік акт) кезіндегі дабыл және қалыптасқан жағдайдағы іс-қимылдар туралы жедел хабардар етуге (жарықпен және (немесе) дыбыстық хабарлауға) арналған техникалық құралдар жиынтығы;

8) объектішілік режим – объектінің шегінде белгіленген құпиялылық пен мемлекеттік құпияларды қорғауды қамтамасыз етуге, объектіде өрт және техникалық қауіпсіздікті сақтауға бағытталған ұйымдастырушылық және техникалық іс-шаралар жиынтығымен қамтамасыз етілетін тәртіп;

9) өткізу режимі – адамдардың санкциясыз кіруі (шығуы), көлік құралдарының кіруі (шығуы), мүлікті кіргізу (шығару), әкелу (әкету) мүмкіндігін жоққа шығаратын, белгіленген тәртіпті регламенттейтін қағидалар жиынтығы;

10) жете тексеру – Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің міндетін атқарушының 2022 жылғы 27 мамырдағы № 301 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 28298 болып тіркелген) Жолаушыларды және көлік инфрақұрылымы объектілеріне келетін адамдарды, олардың алып жүретін заттарын, оның ішінде қол жүгі мен багажын жете тексеруді жүргізу қағидалары мен талаптарына сәйкес тексеру, оның ішінде көлік инфрақұрылымы объектілеріне әкелуге тыйым салынған заттар мен нәрселерді сәйкестендіру және табу мақсатында техникалық және (немесе) басқа да құралдарды қолдану жолымен тексеру;

11) терроризмге қарсы қорғалу паспорты – объект туралы жалпы және инженерлік-техникалық мәліметтер қамтылатын, оның терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін көрсететін және террористік тұрғыдан осал объектідегі терроризм актілерінің алдын алу, жолын кесу, барынша азайту және (немесе) салдарын жою жөніндегі іс-шараларды жоспарлауға арналған ақпараттық-анықтамалық құжат;

12) метрополитен – көліктің өзге түрлерінің желілерінен және жаяу жүргіншілердің оларға өту жолынан оқшауланған (бөлінген, бір деңгейдегі қиылыстары жоқ) жолдар

бойынша жолаушылар мен багажды әлеуметтік маңызы бар тұрақты тасымалдауды жүзеге асыратын қалалық рельстік көлік түрі;

13) метрополитен станциялары – метрополитен электр пойыздарын қабылдау/жөнелтуге, жолаушыларға қызмет көрсетуге және маневрлік жұмыстарды орындауға арналған, жол дамуы бар немесе онсыз құрылыстар мен құрылғылар кешені.

Осы Нұсқаулықта пайдаланылатын өзге де ұғымдар терроризмге қарсы іс-қимыл, көлік және күзет қызметі салаларындағы Қазақстан Республикасының заңдарында айқындалған мәндерде қолданылады.

6. Объектіні терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру терроризм актісін жасауға кедергі келтіретін жағдайлар жасауға (объект аумағында терроризм актісін жасау тәуекелін төмендетуге) және ықтимал Террористік қауіптердің салдарын азайтуға және (немесе) жоюға бағытталған.

7. Объектіде олар бойынша терроризм актісін жасауды болдырмайтын (терроризм актісінің жасалу қаупін төмендететін) жағдайлар жасау мақсатында басшы, басқа да лауазымды адамдар іске асыруға бағытталған шараларды жүзеге асырады:

1) объектіге заңсыз кіруге кедергі жасау, оған мыналар бойынша шаралар қабылдау арқылы қол жеткізіледі:

объектіде өткізу және объектішілік режимді белгілеу және оны мүлтіксіз сақтау;

объектіге заңсыз кіруді анықтауға мүмкіндік беретін объектіні инженерлік-техникалық жабдықтармен жаратандыру;

2) терроризм актісін дайындау және (немесе) жасау белгілері мен фактілерін анықтау, оған мыналар бойынша шаралар қолдану арқылы қол жеткізіледі:

күдікті адамдар мен заттарды анықтау тұрғысынан объектідегі және жақын аумақтағы жағдайды бақылау;

материалдық-техникалық базаны, оның ішінде объектіні инженерлік-техникалық жаратандыруды жақсарту;

3) объектіде терроризм актілерін жасау әрекеттерінің алдын алу, оған мыналар бойынша шаралар қолдану арқылы қол жеткізіледі:

күзет қызметі субъектілерімен шарт жасасу жолымен объектіні күзетуді жүзеге асыру;

объектілерде адамдарға, жолаушыларға және көлік құралдарына қол жеткізудің белгіленген тәртібін тұрақты бақылауды ұйымдастыру;

объектіде адамдар мен жолаушыларды тексеру іс-шараларын өткізу;

персоналдың терроризмге қарсы санасын қалыптастыру;

терроризмге қарсы қорғауды қамтамасыз етуге қойылатын талаптардың сақталуын бақылау және анықталған кемшіліктерді уақтылы жою;

4) объектіде терроризм актісінің салдарын азайту және жою, оған келесі шараларды қолдану арқылы қол жеткізіледі:

объектінің ерекшеліктеріне барабар терроризмнің алғышарттары мен актілеріне ден қою алгоритмдерін әзірлеу;

объектінің қызметкерлерін және күзет қызметі субъектісінің қызметкерлерін терроризм актісін жасау кезіндегі және одан кейінгі әрекеттеріне қатысты тиісті даярлауға;

осы Нұсқаулықтың 5-тарауына сәйкес объектінің терроризмге қарсы қорғалуы паспортын уақтылы жасау және өзекті күйде ұстау, оны тиісінше сақтау;

5) қосымша шаралар террористік қауіптіліктің белгіленген деңгейіне сәйкес Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 9 тамыздағы № 611 Жарлығымен бекітілген Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат мониторингінің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуі қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

2-тарау. Өткізу режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

8. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше белгіленбесе, өткізу режимін ұйымдастыру тәртібін террористік тұрғыдан осал объектінің меншік иесі, иесі немесе басшысы оны ұйымдастырудың нұсқаулықта айқындалатын ерекшелігін ескере отырып айқындайды.

9. Өткізу режимі персонал мен объектіге келушілердің қауіпсіздік деңгейін жоғарылатуды қамтамасыз етеді:

1) адамдар мен көлік құралдарын объектіге немесе оның бір бөлігіне (аймағына) санкцияланған рұқсат беруді ұйымдастыру;

2) құқыққа қайшы ниеті бар адамдарды, сондай-ақ оларды іске асыру үшін пайдаланылуы мүмкін заттар мен заттарды анықтау;

3) объектіні күзету, объектінің ықтимал қауіпті учаскелерін және сыни аймақтарды қорғау, оның ішінде оларда бөгде адамдардың бақылаусыз болуын болдырмау;

4) объектіде орнатылған тексеріп-қарау жабдығының жұмыс істеуін бақылау;

5) персоналдың, жолаушылардың және жасалған шарттар бойынша өз қызметін жүзеге асыратын адамдардың (бөтен ұйымдардың) объектіде болу тәртібін қамтамасыз ету.

Объектіде объектінің ерекшелігіне сәйкес өткізу режимі орнатылады.

10. Өткізу режимін енгізуге бағытталған дайындық жұмыстары жүргізіледі, оған мыналар кіреді:

1) объектінің күзетілетін аймағының шекараларын айқындау;

2) жеке, көліктік және материалдық рұқсатнамалардың бірыңғай үлгілерін енгізу, оларды есепке алу, тіркеу және беру тәртібін ұйымдастыру;

3) күзет қызметінің және (немесе) күзет қызметі субъектісінің жаяу нарядтарымен объектінің аумағын (станцияларды, тоннельдерді, деполарды, желдеткіш шахталарды, сондай-ақ түрлі қызметтік және технологиялық құрылыстарды, аралықтарды, съезд

камераларын, тұйықтарды, жалғастырушы тоннельдерді, жер үсті учаскелеріндегі жол өтпелері мен көпірлерді), оның ішінде стационарлық бекеттер қою арқылы патрульдеуді ұйымдастыру;

4) қызметтік үй-жайлар мен жабдықтарды құрылымдық бөлімшелерге және жекелеген қызметкерлерге бекітіп беру;

5) қызметтік үй-жайлардың кілттерін сақтау орындарын және оларды пайдалану тәртібін айқындау;

6) өндірістік, қызметтік және қойма үй-жайларын ашуға (жабуға) және өрт қауіпсіздігіне жауапты тұлғаларды тағайындау.

11. Метрополитен станцияларында өткізу режимін ұйымдастыру тәртібінен бөлек мыналар қамтамасыз етіледі:

1) тиісті өткізу режимін қолдауға жауапты адамдарды және (немесе) бөлімшені айқындау;

2) күзет қызметтерін көрсету туралы шартта күзет қызметі субъектісінің терроризмге қарсы қорғалуды және қауіпсіздік деңгейін қамтамасыз етуге қатысу тәртібін айқындау;

3) азаматтық қорғаныс іс-шараларын жүргізу және төтенше жағдайларды жою кезеңінде объектінің персоналы мен келушілерінің іс-қимылдарын ұйымдастыру.

12. Өткізу режимі объектінің режимдік үй-жайларына, шектеулі кіру үй-жайларына, ықтимал қауіпті учаскелеріне және критикалық аймақтарына кіруді шектеуге арналған өткізу және тексеру пункттерін көздейді.

13. Тексеріп қарау пункті деп осы Нұсқаулықта метрополитен ғимараттары мен станцияларының кіреберістерінде орналасқан, жолаушылар мен адамдарды, олардың заттарын, оның ішінде қол жүгі мен багажын тексеріп қарауды жүргізу үшін арнайы жабдықталған орындар (бақылау-өткізу пункті, станция вестибюльдері және ғимараттардың кіру топтары) түсініледі.

14. Метрополитен станцияларындағы тексеру пункттері бір немесе бірнеше тексеру аймақтарынан тұрады және санитарлық-гигиеналық нормалар мен өрт қауіпсіздігі талаптарына сәйкес келетін жеке тексеру жүргізуге арналған үй-жайлармен (бөлмелермен) жабдықталады.

15. Жолаушылар мен объектіге келуші адамдарды, олардың жанындағы заттарды, қол жүгін және багажды тексеру көлік қауіпсіздігі қызметімен тексеру аймақтарында Қағидаларға сәйкес жүргізіледі.

16. Персоналды, жолаушылар мен адамдарды, олардың жанындағы заттарды, оның ішінде қол жүгі мен багажды тексеру объектінің антитеррористік қорғалуын және қауіпсіздік деңгейін қамтамасыз ету мақсатында, Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2022 жылғы 18 сәуірдегі № 213 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 27649 болып тіркелген) бекітілген Көлік инфрақұрылымы объектілеріне әкелуге тыйым

салынатын заттар мен нәрселердің тізбесіне сәйкес, объектіге кіргізуге тыйым салынған заттар мен құралдарды алып өтуге жол бермеу арқылы жүзеге асырылады.

3-тарау. Профилактикалық және оқу іс-шараларын ұйымдастыруға қойылатын талаптар

17. Объектінің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз ететін адам (адамдар) терроризм актісін жасау қаупі төнген кезде және ол жасалғаннан кейін объектінің персоналында терроризмге қарсы сана мен сауатты мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру мақсатында объектінің персоналымен профилактикалық және оқу іс-шараларын тұрақты негізде жүргізеді.

Объект басшысын, лауазымды тұлғаларын және персоналын оқытуға объект орналасқан жердегі терроризмге қарсы комиссияның үйлестіруімен уәкілетті органдардың өкілдері де тартылады.

18. Объектті терроризмге қарсы қорғау жөніндегі іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз ететін адам (адамдар) тиісті білімді, дағды мен дағдыны алу мақсатында біліктілігін арттыру курстарына оқуға жіберіледі (жіберіледі).

19. Профилактикалық және тәрбиелік іс-шаралар нұсқама, практикалық және теориялық сабақтар, эксперименттер түрінде өткізіледі. Нұсқама, практикалық және теориялық сабақтар объектінің басшысы бекіткен кестеге сәйкес өткізіледі.

Осы Нұсқаулықтың 19-тармағында көрсетілген мақсаттарға жету үшін бір реттік сабақ осы Нұсқаулыққа 1-қосымшаға сәйкес бірнеше тақырыпты қамтуы мүмкін.

20. Нұсқама, практикалық және теориялық сабақтарды өткізу кезінде объектінің персоналына осы Нұсқаулыққа 2-қосымшаға сәйкес террористік сипаттағы ықтимал қауіптерге қарсы іс-қимыл алгоритмі жеткізіледі (бұдан әрі – алгоритм).

21. Практикалық және теориялық сабақтар, нұсқамалар жеке немесе объектіде жұмыс істейтін адамдар тобымен өткізіледі.

22. Теориялық сабақтар терроризмнің қауіптілігін түсіндіру, террористердің террористік сипаттағы өзекті қатерлер туралы өз көзқарастары мен идеяларын насихаттауды жүзеге асыратын нысандарын, әдістері мен тәсілдерін әшкерелеу және терроризм актісін жасауға кедергі келтіретін жағдайлар жасау бойынша сабақтар өткізу арқылы тұрақты негізде ұйымдастырылады.

23. Практикалық және теориялық сабақтар объектінің басшысы бекіткен өткізу кестесіне сәйкес жылына кемінде бір рет кезеңділікпен өткізіледі.

24. Нұсқамалар жоспарлы және жоспардан тыс болып бөлінеді.

25. Жоспарлы нұсқама жылына бір рет өткізіледі және персоналды қалыптасқан жағдайды сәйкестендіруге және алгоритмге сәйкес дұрыс іс-қимыл жасауға үйретуге бағытталған.

26. Жоспардан тыс нұсқаулық құрылымдық бөлімшелердің басшыларымен немесе объектінің лауазымды тұлғаларымен, сондай-ақ терроризмге ұшырау қаупі жоғары осал объектілерді антитеррористік қорғау бойынша даярлау және қайта даярлау

бағдарламасы негізінде дайындықтан өткен күзет қызметі субъектісінің басшысымен не өткізілетін оқу-жаттығулар мен эксперименттерге қатысатын мемлекеттік органдардың өкілдерімен мынадай жағдайларда жүргізіледі:

- 1) өңірде террористік қауіптілік деңгейінің енгізілуі;
- 2) терроризм актісін жасаудың ықтимал қаупі туралы ақпараттың болуы;
- 3) объектілерді терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі оқу-жаттығуларға, жаттығуларға, эксперименттерге даярлау;
- 4) арнайы күзет іс-шараларын өткізуге дайындық.

Жоспардан тыс нұсқаулықтың мазмұны оны өткізу қажеттігін туындатқан себептер мен мән-жайларға байланысты әрбір нақты жағдайда айқындалады.

27. Объектіге әкелуге тыйым салынған заттар мен бұйымдарды анықтау мақсатында тексеру жүргізетін күзет қызметі субъектісінің қызметкерлері рентгендік бейнелерді интерпретациялау саласында компьютерлік тренажёрларды (симуляторларды) қолдана отырып бастапқы даярлықтан және қайта даярлықтан өтуге тиіс.

28. Өткізу режимін ұйымдастыруға жауапты қызметкерлермен антитеррористік қорғаудың инженерлік-техникалық құралдарын пайдалану дағдыларын меңгеру және (немесе) жетілдіру, үй-жайларды қарау техникасы, жарылғыш құрылғыларды орналастыруы мүмкін орындарды анықтау бойынша қосымша сабақтар жүргізіледі.

29. Профилактикалық іс-шаралар терроризмге қарсы күрес жөніндегі қалалық жедел штабтың (бұдан әрі – жедел штаб) шешімі бойынша, оның басшылығының тапсырмасына сәйкес, террористік тұрғыдан осал объектінің персоналымен тәжірибелер өткізу жолымен ұйымдастырылады.

Эксперименттер террористік сипаттағы қатер туындаған жағдайда алғашқы кезектегі іс-қимылдарға дайындық деңгейін бағалауға бағытталған.

30. Объектіде эксперимент жүргізу фактісі объектінің басшысында сақталатын эксперимент жүргізу нәтижелері туралы актімен расталады.

31. Объектіде эксперимент нәтижелері туралы акт түскеннен кейін оның басшысы, өзге де лауазымды адам тиісті ден қою шараларын қабылдайды, оның ішінде оқыту мазмұнына өзгерістер енгізеді.

32. Осы Нұсқаулыққа 3-қосымшаға сәйкес терроризмге қарсы дайындық бойынша профилактикалық және оқу іс-шараларын жүргізу туралы жазбаша есеп жасалады.

4-тарау. Террористік көріністерге ден қою, сондай-ақ жасалған терроризм актісі нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді жою мәселелері бойынша өзара іс-қимылды ұйымдастыруға қойылатын талаптар

33. Объектіге күзет қызметін көрсету туралы шарт жасасқан объектінің және күзет қызметі субъектілерінің басшылары терроризм актісін іске асыру немесе жасау қатерлеріне ден қоюға әзірлікті қамтамасыз ету, терроризмге қарсы әртүрлі деңгейдегі оқу-жаттығуларды, машықтандыруларды, терроризмге қарсы операцияларды дайындау

және өткізу шеңберінде аумақтық ішкі істер, ұлттық қауіпсіздік органдарымен және терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтармен өзара іс-қимыл жасайды.

34. Аумақтық ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдары мынадай жағдайларда дереу хабардар етіледі:

1) объектіге шабуыл жасаған немесе дайындалып жатқан шабуыл туралы мәліметтер алған жағдайларда;

2) объектінің аумағына заңсыз кіру әрекеттері;

3) объектіде өрттер және басқа да дүлей зілзалалар туындаған жағдайларда;

4) ғимараттарда, қоймаларда немесе объектінің аумағында күдікті заттар табылғанда;

5) объектінің қызметіне және қорғалу жағдайына бөгде адамдар тарапынан негізсіз қызығушылық байқалған жағдайларда.

35. Терроризм актісінің жасалу қаупіне немесе жасалу фактісіне ден қоюға дайындықты қамтамасыз ету шеңберінде объект және күзет қызметі субъектісінің басшылары:

1) аумақтық ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдарын терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қаупі туралы дереу хабардар ету;

2) уәкілетті мемлекеттік органдардан терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қаупі туралы ақпарат алған кезде алғашқы ден қою іс-шараларын орындау;

3) жасалған терроризм актісінің нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді азайтуға және жоюға бағытталған алғашқы ден қою іс-шараларын орындау.

36. Терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қатерлері анықталған кезде персонал алгоритмге сәйкес әрекет етеді.

37. Ақпаратты беру кезінде терроризм актісінің жасалғаны туралы немесе оның жасалу қаупі туралы алынған мәліметтер, объектінің атауы мен мекенжайы, оқиға болған уақыты, зардап шеккендердің болуы, олардың орналасқан жері мен жай-күйі, хабарламаны беретін адамның тегі, аты және әкесінің аты (ол болған кезде) және ол атқаратын лауазымы көрсетіледі.

38. Террористік қауіптілік деңгейлері белгіленген кезде объект басшысы мынадай қауіпсіздік шараларын қабылдайды:

1) террористік қауіптің орташа ("сары") деңгейі кезінде:

объектіде өткізу режимін күшейту;

қауіпсіздік, құлақтандыру, бейнебақылау және күзет сигнализациясы жүйелерінің жұмыс қабілеттілігін тексеру және қамтамасыз ету;

келушілерді, персоналды және көлік құралдарын, қажет болған жағдайда арнайы техникалық құралдарды пайдалана отырып тексеру;

алынған ақпаратқа қарай тиісті саладағы мамандарды тарта отырып, объектіге күзет қызметін көрсету туралы шарт жасасқан күзет қызметі субъектісінің қызметкерлеріне,

дағдарысты жағдайларды оқшаулау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын объектінің персоналына нұсқама беру;

терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қатері төнген кезде персоналмен іс-қимыл бойынша оқу іс-шараларын өткізу;

эвакуациялау орындарын анықтай отырып, адамдарды, материалдық құндылықтарды және құжаттаманы шұғыл эвакуациялау мәселелерін пысықтау;

объектіде сақталатын қауіпті заттарға қол жеткізуге жол бермеу бойынша шаралар қабылдау

объектінің антитеррористік қорғалу паспорттарының бар-жоғын және өзектілігін нақтылау;

күдікті заттарды табу мақсатында көлік қауіпсіздігі қызметінің және күзет қызметі субъектісінің қызметкерлерімен аумақтар мен үй-жайларды тұрақты аралауды, қарап-тексеруді ұйымдастыру;

адамдарды қауіпсіз эвакуациялауды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін метрополитеннің эвакуациялық жолдары мен эвакуациялық шығулары схемаларының болуын және жұмыс істеуін тексеру;

жарылғыш құрылғылар мен күдікті заттар табылған кездегі іс-қимыл тәртібін, сондай-ақ эвакуациялау кезіндегі іс-қимыл тәртібі туралы ақпаратты дауыстық ақпарат арқылы объектідегі адамдарға жеткізуді қамтамасыз ету;

аумақтық ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдарының кезекші бөлімдері күдікті заттар немесе терроризм актісін өткізу қаупі белгілері анықталған кезде хабарлауы қажет телефон нөмірлерін объектінің барлық персоналына жеткізу.

2) террористік қауіптің жоғары ("қызғылт сары") деңгейі кезінде (террористік қауіптің орташа ("сары") деңгейі енгізілген кезде қолданылатын шаралармен қатар):

объект персоналын жеке қорғану құралдарымен жабдықтау және қажет болған жағдайда эвакуациялау орындары мен баспана дайындау;

терроризм актісінің салдарын жоюға арналған күштер мен құралдардың, сондай-ақ объект аумағында авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізуге арналған техникалық құралдар мен арнайы жабдықтардың есебін нақтылау, олардың іс-әрекетке дайындығын тексеру, қосалқы бөлшектердің, құралдар мен бөлшектердің қажетті санымен қамтамасыз ету;

қауіпті өндірістік объектілердің қызметін тоқтату.

3) террористік қауіптің сыни ("қызыл") деңгейі белгіленген кезде (террористік қауіптің орташа ("сары") және жоғары ("қызғылт сары") деңгейлері енгізілген кезде қолданылатын шаралармен қатар):

диспетчерлік қызметтерді дереу хабардар ету үшін тұрақты байланысы бар тәулік бойы кезекшілік орнату;

қосымша кезекші ауысымдармен туннельдерді күзетуді күшейту;

объект инфрақұрылымына бөгде адамдардың кіруіне тыйым салуды енгізу;

рейс алдындағы тексеру барысында және жол жүру жолында күдікті, иесіз, жарылыс қаупі бар заттарды анықтау мәніне электр жылжымалы құрамдарды, вагондарды қосымша мерзімді қарап-тексеру жүргізу;

объектінің жанында бөгде адамдардың болуы туралы дереу хабардар ету;

терроризм актісінің салдарын жоюға тартылатын күштер мен құралдарды (өртке қарсы және қалпына келтіру поездарын, авариялық-қалпына келтіру бригадалары мен техникасын) тағайындау жөніндегі іс-қимылдарға әзірлікке келтіру;

нысан персоналын, келушілер мен жолаушыларды қауіпсіз орындарға эвакуациялау және паналау;

құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдардың өкілдеріне терроризмге қарсы, жедел-ізвестіру және ізвестіру іс-шараларын жүргізуге жан-жақты жәрдем көрсету;

адамдарды құтқару бойынша шұғыл шаралар қабылдау, құтқару қызметтері мен құралымдарының үздіксіз жұмысына жәрдемдесу;

объектінің қызметін тоқтата тұру;

күзет қызметін тоқтата тұру.

39. Терроризмге қарсы операцияны жүргізу кезеңінде терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штаб объект аумағында терроризмге қарсы операцияны дайындау мен жүргізуді басқаруды қамтамасыз етеді.

5-тарау. Террористік тұрғыдан осал объектінің терроризмге қарсы қорғалу паспортын әзірлеуге және айналысқа жіберуге қойылатын талаптар

40. Объектінің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды өткізуді қамтамасыз ететін адам (адамдар) объектінің терроризмге қарсы қорғалуы паспортын (бұдан әрі – паспорт) әзірлейді.

Паспорт Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2023 жылғы 14 маусымдағы № 481 және Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Төрағасының 2023 жылғы 26 маусымдағы № 51/ке бірлескен бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32950 болып тіркелген) бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуының үлгілік паспорттың (бұдан әрі – үлгілік паспорт) сәйкес бір мезгілде электрондық нұсқаны әзірлей отырып, екі данада жасалады.

41. Паспорттың жобасы объектінің басшысы объекті террористік тұрғыдан осал объектілердің, облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың тізбесіне (бұдан әрі – аумақтық тізбе) енгізу туралы тиісті хабарламаны алған кезден бастап 45 (қырық бес) жұмыс күні ішінде әзірленеді.

Осы Нұсқаулықтың 49-тармағында көрсетілген объектінің сипаттамаларының өзгеруімен байланысты паспортты әзірлеу мерзімдерін ұлғайту қажет болған кезде,

объект басшысы ұзарту себептері мен мерзімдерін көрсете отырып, объект орналасқан жердегі терроризмге қарсы комиссияға тиісті өтініш жасауға бастамашылық жасайды.

Паспортты әзірлеудің ұзарту мерзімі 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайды.

42. Объект бірнеше меншік иелеріне, иеленушілеріне тиесілі ғимараттарда және (немесе) құрылыстарда (ғимараттар мен құрылыстар кешеніне) орналастырылған жағдайда, паспортты жасау олар арасындағы жазбаша келісім негізінде барлық тараптардың бірлесіп немесе олардың біреуі арқылы жүзеге асырылады.

43. Аумақтық тізбеге енгізілген объект паспортының жобасы жасалғаннан кейін күнтізбелік 10 (он) күн ішінде объектінің орналасқан жері бойынша аумақтық ішкі істер органының басшысымен келісуге жіберіледі.

Паспорттың жобасын ішкі істер органдарында келісу мерзімі оның адресатқа келіп түскен күнінен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайды.

44. Ішкі істер органының аумақтық бөлімшесінен паспорттың жобасына ескертулер болған кезде оны пысықтау мерзімі қайтарылған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайды.

45. Келісілгеннен кейін 10 (он) жұмыс күні ішінде паспортты объектінің басшысы бекітеді (оның ішінде оны жаңарту кезінде).

Паспорт бірлесіп жасалған жағдайда ғимараттардың және (немесе) құрылыстардың барлық меншік иелері, иеленушілері тарапынан бекітіледі не өзге меншік иелерімен, иеленушілермен келісу арқылы бір меншік иесі, иеленуші тарапынан бекітіледі.

46. Паспорттың бірінші данасы (түпнұсқасы) қол жетімділігі шектеулі ақпаратпен жұмысты ұйымдастыруға қойылатын талаптарға сәйкес жауапты тұлғада немесе оны сақтауға және паспорт деректерін уақтылы жаңартуға жауапты объект басшысының бұйрығымен айқындалған объектінің бөлімшесінде сақталады.

47. Терроризм актілерінің зардаптарын жоюға және азайтуға тартылған органдарға паспортты уақтылы беруді қамтамасыз ету мақсатында паспортқа екі данада құжаттарды уақытша беру актісі жасалады.

Құжаттарды паспортпен бірге уақытша беру актісінің бір данасы терроризмге қарсы операцияға басшылықты жүзеге асыратын жедел штабқа беріледі. Тізімдеменің екінші данасы паспортты сақтауға жауапты адамда қалады.

48. Паспорттың екінші данасы және паспорттың электрондық нұсқасы (PDF форматында электрондық ақпарат жеткізгіште) ол бекітілген немесе түзетілген күннен бастап күнтізбелік 10 (он) күннен кешіктірілмейтін мерзімде сақтау үшін Қазақстан Республикасы ішкі істер органының аумақтық бөлімшесіне жіберіледі.

49. Паспорт:

- 1) меншік құқығы,
- 2) объект басшысы;
- 3) объектінің атауы;
- 4) объектінің негізгі мақсаты;

5) Объектінің жалпы ауданы мен периметрі, іргелес аумақты салу немесе күрделі жөндеу, ғимараттарды (құрылыстар мен құрылыстарды) және инженерлік жүйелерді реконструкциялау аяқталғаннан кейін, егер конструкцияда өзгерістер жүргізілген болса ;

б) объектінің ықтимал қауіпті учаскелері;

7) объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету үшін тартылатын техникалық құралдар өзгерген кезде түзетіледі.

50. Паспортқа түзетулер енгізу оның өзгеру себебі туындаған кезден бастап 20 (жиырма) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

Осы Нұсқаулықтың 49-тармағында көрсетілген объект сипаттамаларының өзгеруіне байланысты паспортқа түзетулер енгізу мерзімдерін ұлғайту қажет болған кезде, объектінің басшысы ұзартудың себептері мен мерзімдерін көрсете отырып, объектінің орналасқан жері бойынша терроризмге қарсы комиссияға тиісті өтініш жасауға бастамашылық жасайды.

Паспортқа түзетулер енгізуді ұзарту мерзімі 10 (он) жұмыс күнінен аспайды.

51. Паспортқа объект басшысының қолымен расталған өзгерістер енгізіледі. Өзгерістер болған паспорттың элементтері ғана ауыстырылуға жатады. Бір мезгілде объект басшысының қолы қойылған тиісті өзгерістер туралы ақпарат паспорттың екінші данасына қоса тіркеу үшін Қазақстан Республикасының Ішкі істер органдарына жіберіледі.

52. Паспорт толық ауыстыруға жатады:

1) кемінде бес жылда бір рет;

2) паспорт мәтіні тармақтарының жартысынан астамына түзетулер енгізген кезде.

Күші жойылған паспорт тиісті акт жасала отырып, комиссиялық тәртіппен жойылуға тиіс. Паспортты жою жөніндегі комиссия кемінде 3 (үш) адамнан тұрады, оның құрамын объект басшысы белгілейді. Акт объектіде қалады.

Актінің көшірмесі паспорттың екінші данасын сақтау орны бойынша жіберіледі.

53. Паспорттың мәліметтері шектеулі сипатта болады, олармен жұмыс істеу тәртібі қолжетімділігі шектеулі ақпаратқа қойылатын заңнама талаптарымен айқындалады.

Объектінің басшысы оны әзірлеуге қатыспаған адамдарға қол жеткізуді шектеу, объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету, объектінің терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін бақылау, терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың қызметінде шаралар қабылдайды.

54. Паспорт терроризмге қарсы операция, оқу-жаттығулар, жаттығулар мен эксперименттер жүргізілген кезде пайдаланылады және оның өкілінің сұрау салуы бойынша терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабқа 1 (бір) жұмыс күні ішінде беріледі.

6-тарау. Терроризм тұрғысынан осал объектілерді инженерлік-техникалық жабдықтармен жаратқандыруға қойылатын талаптар

55. Объект жабдықталады:

- 1) теледидарлық күзет жүйесімен;
- 2) хабардар ету жүйесімен;
- 3) күзет және дабыл сигнализациясы жүйелерімен және құралдарымен қамтамасыз етіледі;
- 4) жарықтандыру жүйесімен;
- 5) байланыс жүйесімен;
- 6) кіруді шектеу құралдарымен;
- 7) техникалық тексеріп қарау құралдарымен қамтамасыз етіледі;
- 8) резервтік электрмен жабдықтау жүйесімен және құралдарымен жабдықталады.

Объектіні осы тармақта Тікелей көрсетілмеген, бірақ сол міндеттер мен функцияларды орындайтын немесе сол мақсаттарға жауап беретін өзге де инженерлік-техникалық жабдықтармен жаратқандыруға жол беріледі.

56. Әрбір объектіде оны инженерлік-техникалық жабдықпен сапалы жаратқандыру мақсатында ықтимал қауіпті учаскелер айқындалады.

57. Объектіде және (немесе) оның ықтимал қауіпті учаскелеріндегі жағдайға бақылау жүргізу, сондай-ақ жағдайды бағалау және құқық бұзушылардың іс-әрекеттерін тіркеу үшін рұқсатсыз кіру фактісін көзбен шолып растау мақсатында телевизиялық күзет жүйелерімен жаратқандырылады.

Теледидарлық күзет жүйесімен жабдықталады:

- 1) аумақтың периметрі;
- 2) бақылау-өткізу пункттері (бар болса);
- 3) күзет (өткізу) бекеттері (пункттері);
- 4) бас және қосалқы кіру есіктері;
- 5) ықтимал қауіпті учаскелері бар аумақ пен үй-жайлар, оларға апаратын үй-жайлар (орындар), дәліздер;
- 6) объект басшысының (меншік иесінің) қалауы бойынша басқа да үй-жайлар жатады.

58 Теледидарлық күзет жүйесі мыналарды қамтамасыз етеді:

- 1) автоматтандырылған режимде күзет бөлімшесінің арнайы бөлінген үй жайындағы немесе орталықтандырылған күзет пунктіндегі жергілікті бақылау пунктінің мониторуна көрнекі ақпаратты беру;
- 2) оқиғаларды кейіннен талдау үшін бейнеақпаратты сақтау (ақпаратты сақтау мерзімі кемінде 30 тәулікті құрайды);
- 3) бейнежазбаға жедел қол жеткізу.

59. Объектінің телевизиялық күзет жүйесіне кіретін бейнебақылау жүйелеріне қойылатын техникалық талаптар Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті төрағасының 2020 жылғы 27 қазандағы № 69-ке бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21693 болып тіркелген) бекітілген Ұлттық бейнемониторинг жүйесінің жұмыс істеу қағидаларында көзделген бейнебақылау жүйелерінің ең төменгі техникалық шарттарына сәйкес келуі тиіс.

Бейнебақылау камералары объектінің барлық кіреберістерін (шығуларын), дәліздерін және аумағының периметрін қамтитын және бұрмалаусыз жұмыс істейтін етіп орнатылады.

60. Объект хабардар ету жүйесімен жарақтандырылады.

Объектінің персоналы мен келушілерін хабардар ету мыналарды қамтамасыз ететін техникалық құралдардың көмегімен жүзеге асырылады:

1) ғимараттарға, үй-жайларға, адамдар тұрақты немесе уақытша болатын объект аумағының учаскелеріне дыбыстық және (немесе) жарықтық сигналдар беруді;

2) автоматты режимде де (бұрын жазылған мәтінді оқу), сондай-ақ қауіптілік сипаты, объектінің үй-жайларында эвакуациялауды немесе бұғаттауды жүзеге асыру қажеттілігі мен тәртібі, объектінің персоналы мен келушілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған басқа да іс-қимылдар туралы микрофонның көмегімен сөйлеу ақпаратын тарату.

Объектіде үй-жайларды бұғаттаудан бөлек эвакуациялау туралы хабарлау жүйесінің сигналдары орнатылады. Дабылдардың саны және олардың қуаты адамдардың тұрақты немесе уақытша болатын барлық орындарында қажетті естуді қамтамасыз етеді.

61. Объектіге және (немесе) объектінің күзетілетін аймағына рұқсатсыз кіру немесе кіруге әрекет жасау туралы хабарламаларды анықтау және беру үшін объект күзет және дабыл сигнализациясы жүйелерімен және құралдарымен жарақталады.

Дабыл беру құралы (мобильді немесе стационарлық) (дабыл түймесі) объектіде терроризм актісін жасау қаупі туралы уәкілетті органдарды уақтылы хабардар ету мақсатында күзет (өткізу) бекетінде (пунктінде) орнатылады.

Дабыл беру құралы қауіпсіздік қызметкерлерінің жасырын сигнал беру мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Күзет сигнализациясы жүйесінің құрылымы мыналарға сүйене отырып айқындалады:

- 1) объектінің жұмыс режимін;
- 2) үй-жайлардың ғимарат ішінде орналасу ерекшеліктері;
- 3) күзетілетін аймақтар саны.

62. Объект жарықтандыру жүйесімен жабдықталады.

Жарықтандыру жүйесі периметрдің кез-келген нүктесінде қараңғы уақытта объектіні жарықтандыруды қамтамасыз етеді, ені 3-4 метр болатын қатты жолақ құрайды.

63. Байланыс жүйесі күзет (өткізу) бекетіндегі (пунктіндегі) кезекші мен қызмет көрсету аумағындағы, сондай-ақ қызмет көрсету аумағы шегіндегі олардың арасындағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі нарядтар арасындағы екі жақты радиобайланысты қамтамасыз етеді.

64. Рұқсатсыз өткізуді болғызбау мақсатында объектіге және (немесе) оның бөліктеріне (аймақтарына) кіреберістер кіруді шектеу құралдарымен жабдықталады.

Кіруді шектеу құралдары (турникеттер) өткізу және объектішілік режимдерді ұйымдастыру тәртібіне сәйкес объектіге және (немесе) оның бөлігіне (аймағына) персоналдың, объектіге келушілердің кіруін қамтамасыз етеді.

65. Объектіге рұқсатсыз енгізуге тыйым салынған заттар мен заттарды табу мақсатында барлық кіреберістердегі күзет (өткізу) бекеттері (пункттері) техникалық қарап тексеру құралдарымен жарақтандырылады.

Жете тексерудің техникалық құралдарына стационарлық және (немесе) қол металл іздегіштер жатады.

66. Объект күзет және дабыл сигнализациясы, жарықтандыру, бейнебақылау, кіруді бақылау және басқару жүйелерінің (бар болғанда) кемінде 72 (жетпіс екі) сағат үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін резервтік электрмен жабдықтау жүйелерімен және құралдарымен жарақтандырылады.

67. Басшының шешімі бойынша объектіде объектінің терроризмге қарсы қорғалу деңгейін арттыруға ықпал ететін қосымша инженерлік-техникалық жабдық орнатылады.

Объектінің инженерлік-техникалық жабдығы жұмыс жағдайында ұсталады.

68. Объектідегі тексеру пункттері арнайы техникалық құралдармен жабдықталады:

- 1) стационарлық металл тапқыштар (металл детекторлар);
- 2) портативтік (қол) аспаптар;
- 3) рентген-телевизиялық қондырғылар;
- 4) жарылғыш, есірткі және қауіпті химиялық заттарды табуға арналған аппаратура.
- 5) электрондық рұқсатнамаларды оқу құрылғылары (әкімшілік ғимараттар үшін), КББЖ жүйесімен біріктірілген;
- 6) жолаушыларды жеке тексеруге арналған үй-жайлар;
- 7) күзет қызметі субъектісіне және құқық қорғау органдарының кезекші қызметтеріне хабар беретін дабыл құрылғылары;
- 8) бейнебақылау жүйелері;
- 9) қол жүгі мен бағажды қолмен (физикалық) тексеруге арналған үстелдер;
- 10) рентген-телевизиялық қондырғымен тексеру үшін тексерілетін адамдардың заттары мен заттарын орналастыруға арналған пластикалық, көзбен шолып қаралатын сыйымдылықтар;
- 11) тексерілген және тексерілмеген жолаушылар ағындарының араласуын болдырмайтын және тексеруден өтетін адамдар қозғалысын реттейтін қоршаулар;

12) қауіпті заттар мен бұйымдардың, сондай-ақ теміржол көлігімен тасымалдауға тыйым салынған есірткі түрлерінің тізбесі және жолаушыларды, қол жүгін және багажды тексеру тәртібін регламенттейтін нормативтік құқықтық актілерден үзінді көшірмелері бар стендтер.

69. Жолаушылар мен адамдарды, олардың алып жүретін заттарын, оның ішінде қол жүгі мен багажын жете тексеру Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2022 жылғы 26 сәуірдегі № 228 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 27871 болып тіркелген) Жолаушыларды және көлік инфрақұрылымы объектілеріне келетін адамдарды, олардың алып жүретін заттарын, оның ішінде қол жүгі мен багажын жете тексеру кезінде қолданылатын техникалық құралдарға қойылатын талаптарға сәйкес келетін техникалық құралдармен жүзеге асырылады.

70. КББЖ объектісін жарақтандыру объектідегі персонал мен тұлғаларға және (немесе) оның аймақтарына (учаскелеріне) кірудің әртүрлі деңгейлерін көздейтін аймақтар бойынша жүргізіледі.

71. КББЖ мыналар үшін арналған:

1) персонал мен келушілердің КББЖ орнатылған күзетілетін үй-жайларға кіруін шектеу;

2) әрбір адамның келу және кету уақытын тіркеу;

3) ішкі үй-жайлардың қашан және кіммен ашылғаны туралы ақпарат алу;

4) КББЖ орнатылған үй-жайларға заңсыз кіру әрекеттері туралы ақпарат беру;

5) персоналдың бақылаудағы аймақ ішіндегі қозғалысын және шектеулі кіру аймақтарының шекараларын кесіп өтуін бақылау.

72. КББЖ ақпарат тасығыштардағы барлық оқиғалардың мұрағатын кемінде бір жыл автоматты түрде жазуды және сақтауды қамтамасыз етеді.

73. Метрополитеннің жерасты және жерүсті коммуникациялары, олардың аумағына немесе күзетілетін ғимараттарға кіруге мүмкіндік беретін құдықтар, люктер, шахталар түріндегі кіреберістері немесе шығу орындары торлармен,

қақпақтармен немесе құлыптау құрылғылары бар есіктермен жабдықталады.

Террористік тұрғыдан
осал метрополитен объектілерін
терроризмге қарсы қорғауды
ұйымдастыру жөніндегі
нұсқаулыққа
1-қосымша

Метрополитен объектілерінің террористік тұрғыдан осал нысандарын антитеррористік қорғауды ұйымдастыру бойынша сабақтардың тақырыптамасы

1. Үй-жайларды тексеру, жарылғыш құрылғыларды төсеу орындарын анықтау техникасы.

2. Терроризм актілері көріністерінің салдарын азайту және жою жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және орындау.

3. Көлік инфрақұрылымы объектілері мен күзет қызметінің субъектісі персоналының терроризм көріністеріне байланысты төтенше жағдайлар туындаған кезде, оның ішінде жарылғыш құрылғы салу туралы сигнал алған кездегі іс-әрекеттері.

4. Терроризмге қарсы операцияны жүргізу кезінде құқықтық режимді қамтамасыз ету бойынша құқық қорғау және мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасау.

5. Метрополитенде төтенше жағдайлар туындаған кезде эвакуациялық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.

6. Қазақстан Республикасының аумағында әрекет ететін террористік қауіпсіздік деңгейлері. Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат түскен кезде терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабпен өзара іс-қимыл жасау.

7. Террористік тұрғыдан осал объектілерді материалдық-техникалық базамен, оның ішінде Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларына сәйкес инженерлік-техникалық құралдармен жарактандыру.

8. Метрополитенде тексеру іс-шараларын өткізу.

Террористік тұрғыдан
осал метрополитен объектілерін
терроризмге қарсы қорғауды
ұйымдастыру жөніндегі
нұсқаулыққа
2-қосымша

Метрополитен қызметкерлерінің іс-әрекеттері террористік сипаттағы ықтимал қауіптерге алгоритмі

Телефон арқылы қауіптің түсуі

Телефон арқылы заңсыз араласу актісін жасау қатерін алған кезде:

1) Қоңырау шалушының жынысын және оның сөйлеу ерекшеліктерін (дауысы қатты/тыныш, жоғары/төмен, сөйлеу қарқыны жылдам/баяу, айтылуы айқын, бұрмаланған, кекештенген, сыбырлаған, екпінмен немесе диалектімен, сөйлеу мәнері шешілмеген), сондай-ақ хабарламаны жеткізушінің жеке басын анықтауға мүмкіндік беретін мәліметтерді есте сақтау;

2) сөйлесу кезінде дыбыстық фонды (автомашиналардың немесе теміржол көлігінің шуы, теле-радиоаппаратураның дыбысы, бөгде дауыстар мен шуды) белгілеу;

3) қоңыраудың шыққан жерін белгілеу (қалалық немесе қалааралық);

4) әңгіменің нақты басталу уақыты және оның ұзақтығы жазып алынады;

5) ең қажетті ақпаратты алуға тырысу (адам қайда, кімге, қандай телефон арқылы қоңырау шалады, қандай нақты талаптар қояды, жеке өзі талап етеді, делдал ретінде әрекет етеді немесе адамдар тобын ұсынады, олармен қалай және қашан байланысуға болады, кімге хабарлауға болады немесе қажет);

6) заңсыз араласу актісін жасаудың нақты орны мен уақыты және оның сипаттамасы туралы ақпарат алуға тырысу.

7) нөмірді автоматты анықтағышы бар телефон болған кезде қоңырау шалушының анықталған нөмірін жазып алуға, ал дыбыс жазу аппаратурасын пайдаланған кезде сөйлесуден кейін бірден сөйлесуді жазып, ақпарат тасығышты шығарып алуға және оның сақталуына шаралар қолдануға;

8) сөйлесу барысында басшылыққа қоңырау шалу туралы хабарласу, егер ол орындалмаса, ол аяқталғаннан кейін дереу хабарланады.

Материалдар метрополитен басшылығына кейіннен құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарға жіберу үшін дереу беріледі.

Қауіптің жазбаша түрде түсуі

ЗАҢСЫЗ араласу актісін жазбаша түрде жасау қатерін алған кезде (хаттар, анонимді материалдар, жазбалар, жазбалар электрондық хаттар мен хабарламалар):

1) оларды мүмкіндігінше мұқият ұстау, оларды таза, тығыз жабылатын полиэтилен пакетке және бөлек қатты қалтаға салынады;

2) конвертте саусақ іздерін қалдырмау;

3) конвертті тек сол жақтан немесе оң жақтан конверттің шетін кесу арқылы ашуға;

4) барлық материалдарды сақтау: құжаттың өзі мәтінмен, кез-келген тіркемелермен, конвертпен және қаптамамен;

5) электрондық құрылғыда сақтауға және хабарламаны және оған қоса берілген материалдарды (егер бар болса) магниттік тасығышқа (дискіге, флэш-картаға) көшірмелер жасауға міндетті.

Материалдар метрополитен басшылығына кейіннен құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарға жіберу үшін дереу беріледі.

Қауіптің ауызша түсуі

Заңсыз араласу актісін жасау туралы тікелей жүгінген кезде:

1) өтініш берушінің анықтама деректерін алуға (тегі, аты, әкесінің аты, мекенжайы, тұрғылықты жері, байланыс телефондары);

2) сыртқы белгілерге назар аудару және есте сақтау (жасы, бойы, дене бітімі, бет ерекшеліктері, киім және ерекше белгілер (физикалық кемшіліктер, денеде татуировкалар, тыртықтар, меңдер, сөйлеу тіліндегі ақаулар).

Алынған мәліметтер кейіннен құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарды хабардар ету үшін метрополитен басшылығына дереу беріледі.

Күдікті адамдарды анықтау

Метрополитенде күдікті адамдар табылған жағдайда:

1) метрополитеннің ахуалдық орталығы мен басшылығына, күзет қызметінің субъектісі өкілдеріне, кезекші қызметтерге немесе құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне олардың белгілері мен нақты орналасқан жерін (қозғалыс бағытын) көрсете отырып, олар туралы дереу хабарлауға;

2) назар аудармай, күдікті адамдарды байқауды жүзеге асыруға, оның барысында адамдардың санын, олардың сыртқы түрінің нақты белгілерін, киімдерін, ерекше белгілері мен оларда бар заттарды, сондай-ақ автомобильдердің маркалары мен нөмірлерін (оларды күдікті адамдар пайдаланған кезде), қозғалыс бағытын тіркеуге мүмкіндік болған кезде;

3) құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардың қызметкерлері немесе күзет қызметінің субъектісінің қызметкерлері келгеннен кейін өзіне назар аудармай, күдікті адамдарды көрсетуге міндетті.

Ахуалдық орталық күдікті адамдарды табу туралы ақпарат келіп түскен кезде метрополитенде терроризм актісін жасау немесе жасау қаупі туындаған кезде жедел хабарлауды ұйымдастыру схемаларына сәйкес құрылымдық бөлімшелердің қатысушы басшыларына және құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардың кезекші қызметтеріне одан әрі хабарлауды жүргізеді.

Жарылғыш құрылғылардың белгілері бар күдікті заттарды анықтау

Метрополитенде жарылғыш құрылғылардың белгілері бар күдікті заттар табылған жағдайда:

1) Ахуалдық орталықты және метрополитен басшылығын, күзет қызмет субъектісінің өкілдерін, кезекші қызметтерді немесе құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдардың қызметкерлерін дереу хабардар етуге міндетті.

2) затты анықтау уақытын белгілеу;

3) күдікті заттың табылған жерін айқын көрінетін белгімен белгілеуге және оның табылған жерін қоршауға;

4) сақтық шараларын сақтай отырып, күдікті затты немесе қауіпті аймақты күзетуді, сондай-ақ табылған күдікті затқа толық қол сұғылмаушылықты қамтамасыз етуге міндетті;

5) жақын маңдағы адамдарды қауіпті аймақтан шығару жөнінде шаралар қабылдауға міндетті.

6) жедел-тергеу тобы келгенге дейін олжаны тапқан адамдардың болуын және олардың орнату деректерін тіркеуді қамтамасыз етуге міндетті;

7) құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдардың өкілдеріне, төтенше жағдайлар министрлігінің, өрт күзетінің, жедел медициналық көмектің, пайдалану қызметтерінің қызметкерлеріне күдікті затты табу орнына кедергісіз өту (өту) мүмкіндігін қамтамасыз етуге;

8) жедел-тергеу тобының келуін күтуге және табылған күдікті зат туралы барлық белгілі ақпаратты құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне беруге және одан әрі олардың нұсқауы бойынша әрекет етуге міндетті.

Күдікті заттың және онымен байланыста болатын басқа заттардың жай-күйін бұзатын әрекеттер жасауға, күдікті затпен манипуляция жасауға (синтетикалық талшықтардан жасалған киімде болған кезде жарылыс қаупі бар затқа тиюге, жылжытуға, көтеруге, ашуға, қол тигізуге), оның жанында қашықтықтан жарылып кету мүмкіндігіне байланысты, электр-радиоаппаратураны, сөйлесу құрылғыларын, радиостанцияларды және ұялы телефондарды пайдалануға, темекі шегуге қатаң тыйым салынады.

Метрополитеннің ахуалдық орталығына күдікті заттарды табу туралы ақпарат келіп түскен кезде метрополитенде терроризм актісін жасау немесе жасау қаупі туындаған жағдайда, жедел хабарлауды ұйымдастыру схемаларына сәйкес құрылымдық бөлімшелердің қатысушы басшыларына және құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдардың кезекші қызметтеріне одан әрі хабарлауды жүргізеді.

Жарылғыш құрылғы немесе жарылғыш құрылғы болуы мүмкін күдікті зат анықталған кезде ұсынылатын эвакуация және қоршау аймақтары

1	РГД-5 гранатасы	кемінде 50 метр
2	Ф-1 гранатасы	кемінде 200 метр
3	Салмағы 200 грамм тротил бойы	45 метр
4	Салмағы 400 грамм тротил бойы	55 метр
5	0,33 литр сыра банкісі	60 метр
6	МОН-50 минасы	85 метр
7	Чемодан (кейс)	230 метр
8	Жол чемоданы	350 метр

Метрополитеннің қызметіне заңсыз араласу актісін жасау

Метрополитен объектілерінде заңсыз араласу актісін жасау кезінде қажет:

1) ахуалдық орталыққа және метрополитен басшылығына, күзет қызметі субъектісінің өкілдеріне, кезекші қызметтерге, құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне заңсыз араласу актісінің жасалғаны туралы дереу хабарлау;

2) өзін-өзі ұстай білу, әдейі әрекет ету, үрейленбеу;

3) адамдардың өмірі мен денсаулығының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдауға, қажет болған жағдайларда оларды қауіпті аймақтардан эвакуациялауды және зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсетуді қамтамасыз ету;

4) арнайы бөлімшелер мен қызметтер келгенге дейін жолаушыларды және/немесе арнайы даярлығы бар адамдарды (дәрігерлерді, теміржол қызметкерлерін, полиция қызметкерлерін, әскери қызметшілерді) заңсыз араласу актілерінің салдарын жоюға көмек көрсетуге тарту;

5) өрт туындаған кезде оны сөндіру жөнінде шаралар қолдану;

6) құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдардың өкілдеріне, төтенше жағдайлар министрлігінің, өрт күзетінің, жедел медициналық көмектің, пайдалану қызметтерінің, авариялық-қалпына келтіру құралымдарының қызметкерлеріне акт жасалған жерге кедергісіз өту (өту) мүмкіндігін қамтамасыз ету;

7) жедел-тергеу тобының келуін күтуге және құқық қорғау және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне метрополитеннің қызметіне заңсыз араласу актісінің жасалғаны туралы барлық белгілі ақпаратты беруге және одан әрі олардың нұсқауы бойынша әрекет ету.

8) Ахуалдық орталық заңсыз араласу актісін жасау туралы ақпарат келіп түскен кезде метрополитенде терроризм актісін жасау немесе жасау қаупі туындаған кезде жедел хабарлауды ұйымдастыру схемаларына сәйкес құрылымдық бөлімшелердің қатысушы басшыларына және құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдардың кезекші қызметтеріне одан әрі хабарлауды жүргізеді.

Террористік тұрғыдан осал метрополитен объектілерін терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулыққа
3-қосымша

Терроризмге қарсы дайындық бойынша профилактикалық және оқу іс-шараларын өткізу туралы есеп

1. Іс-шара өткізілген ұйымның атауы _____
2. Іс-шараны өткізу күні _____
3. Іс-шара түрі (алдын алу, практикалық/теориялық сабақ, эксперимент) _____
4. Сабақтың тақырыбы, оқу сұрақтары, жеткізілетін материалдың қысқаша мазмұны _____
5. Іс-шара кіммен өткізілді (бөлімше, қатысушы персоналдың саны) _____

---

6. Іс-шараны өткізуге қатысты мәселелер (бар болса)

---

7. Іс-шараны өткізген адамның лауазымы және тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)

---

8. Есепті жасаған лауазымы және тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)
